

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 18-6502

בית הדין לעררים בירושלים
לפני כב' הדיין מרט דורפמן

העורר: פלוני

ע"י ב"כ עו"ד אסף חדי כהן

נ ג ז

משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה

המשיב:

ע"י הלשכה המשפטית, עו"ד עדי גרישפון ועו"ד ילח פרטוש

פסק דין

1. לפני ערר שהוגש ביום 3.12.18. עניינו של ערר זה הינו בתקיפת החלטת המשיב מיום 28.05.18 שלא להעניק לעורר מעמד של פליט בישראל, והחלטת המשיב מיום 8.11.18 בדבר מחיקה על הסף של בקשתו של העורר לעיון מחדש בבקשתו למקלט מדיני.
2. כרקע עובדתי אציין בתמצית, כי העורר אזרח סרי לנקה, יליד 1978, נכנס לישראל לראשונה ביום 22.11.07 דרך נמל תעופה בן גוריון. העורר נכנס כעובד סיעודי עם רישיון ב/1, אשר רישיונו הוארך מעת לעת, עד ליום 16.06.17. יצוין כי בשנת 2012 הוסדר המשך העסקתו בארץ באופן חריג. בשנת 2014 חידש העורר את דרכונו בשגרירות סרי לנקה בישראל. במהלך השנים בהן היה עובד סיעודי בישראל, יצא העורר בין השנים 2009-2016 לחופשות בארצו וחזר לישראל. כמו כן, לאחר שהעורר סיים את העסקתו בתחום הסיעוד, הוא לא יצא מהארץ והמשיך לשהות בישראל שלא כדין, תוך עשיית דין עצמי. ביום 06.11.17 הוגשה עבור העורר בקשה להסדרת מעמדו כעובד זר. הבקשה סורבה על הסף מאחר ובעבר אושרה הארכת העסקתו במסגרת ועדת חריגים והעורר התבקש לצאת מהארץ. ביום 12.11.17 הוגש מטעם העורר ערר 17-4950, בו נטען כי העורר לא מצליח להגיש את בקשתו למקלט מדיני החל מיום 15.09.17.
3. ביום 14.11.17 ניתנה החלטת בית הדין, המורה כי על העורר להתייצב מצויד בהחלטה הנ"ל, במשרדי יחידת הטיפול במבקשי מקלט ביום 19.11.17, זאת מאחר ולא נקבע באופן וודאי כי אכן העורר מיצה הליכים לפני המשיב בטרם הגשת הערר מטעמו. נוכח האמור לעיל, ביום 14.11.17 נעשתה פניה מטעם ב"כ העורר דאו לאשר את כניסת העורר למשרדי היחידה לטיפול במבקשי מקלט לצורך הגשת בקשתו למקלט מדיני, בצירוף החלטת הדיין. ביום 19.11.17 הגיש העורר בקשה לקבלת מקלט מדיני בישראל במשרדי המשיב, בטענה כי נרדף

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

- בארצו, בעקבות המרת דתו. עוד באותו היום זומן העורר לראיון, כאשר בזימון הראיון נכתב כי על העורר להגיע עם מתורגמן מטעמו הדובר את שפת הסינחלית. ביום 07.01.18 התייצב העורר לראיון, ובמועד זה נדחה הראיון ע"י המשיב ליום 20.03.18. במעמד זה חתם העורר על הזימון החדש שניתן לו. ביום 04.12.17 ולאחר שהעורר הגיש בקשה למקלט מדיני, התייתר הערר 17-4950 ובית הדין הורה על מחיקתו.
4. ביום 20.03.18 נערך לעורר ראיון בשפה האנגלית לשם בחינת בקשתו למקלט מדיני. העורר מסר כי הינו אזרח סרי לנקה, נולד כבודהיסטי באמונתו ומשתייך לקבוצה האתנית סינהאלי. בשנת 2011 לדבריו, במהלך שהותו בישראל, החל להיות נוצרי קתולי. העורר סיפר כי אחותו, המתגוררת בסרי לנקה סובלת מבעיות נפשיות והעורר נהג החל משנת 2011 להתפלל לשלומה "עם תנ"ך". מאחר ומצבה של האחות השתפר, העורר ייחס את השיפור במצבה לתפילות ובעקבות כך הוא התקרב לנצרות ומשנת 2011 הוא נוצרי קתולי. החל משנת 2013 החל העורר לשלוח כספים באמצעות משפחתו מידי חודש לכנסיה נוצרית בעיירה מטאלי שבה מתגוררת משפחתו, ובעקבות העורר גם בני משפחתו הפכו לנוצרים. בשנת 2017 תכנן העורר לחזור לסרי לנקה, אך בחודש אפריל 2017 התקשרה אמו וסיפרה לו לטענתה שאנשים אשר תבושים בכובעים שחורים, שלא הזדהו בפניה, הגיעו לביתה שלוש פעמים בין החודשים אפריל-מאי 2017, נהגו באגרסיביות ואמרו לה שאם הם יראו את העורר "נשרוף את כולכם".
5. העורר חושב כי הרקע לדברים הוא שאותם אנשים סבורים כי הוא המיר את דתו, ושכנע את המשפחה להמיר את דתה ומאחר והוא תורם כסף לכנסיה הנוצרית במטאלי. לטענת העורר, אותם אנשים מוסיפים להסתובב בסביבת בית המשפחה כדי לדעת אם יחזור לארצו ולעיתים הם מיידים אבנים לעבר הבית. נוכח האמור, העורר אינו מעוניין לחזור לסרי לנקה בשל החשש כי אותם אנשים שהגיעו לביתו יהרגו אותו. בתום הראיון אישר העורר שהבין את תוכן הדברים. ביום 21.05.18 אושרה חוות הדעת בבקשתו של העורר, לפיה בגרסת העורר עלו מספר סוגיות המעיבות על אמינותו. עוד נכתב בחוות הדעת, כי המדובר בחשש אשר לכל היותר סובייקטיבי, אך ללא עוגן אובייקטיבי ולכן אין מדובר "בחשש מבוסס היטב" מרדיפה. משכך, דין הבקשה להידחות.
6. חוות דעת של יחידת הטיפול במקשי מקלט מדיני הועברה לידי יו"ר הוועדה המייעצת, אשר הצביע אף הוא על קשיי אמינות בדברי העורר, הנוגעים ללב הבקשה. על אף האמור, בחן יו"ר את בקשת העורר כפי שהוצגה ומצא, כי העורר לא הוכיח פחד מבוסס היטב מרדיפה ועניינו אינו עומד בקריטריונים הקבועים באמנת הפליטים. נוכח כך המליץ יו"ר הוועדה לדחות את בקשתו של העורר למקלט מדיני. ביום 28.05.18 קיבל מנכ"ל משיב את המלצת יו"ר הוועדה המייעצת ודחה את בקשת העורר למקלט מדיני. ביום 23.08.18 נמסר עותק מההחלטה לידי ב"כ העורר דאז. ביום 06.09.18 הועברה בקשת העורר לעיון מחדש בבקשתו למקלט מדיני. ביום 14.10.18 נשלחו החומרים בתיק לידי ב"כ הנוכחי של העורר. ביום 08.11.18 אושרה

מדינת ישראל בית הדין לערדים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

חוות הדעת בבקשת העורר לעיון מחדש, ולפיה הומלץ למחוק את הבקשה על הסף, משלא הוצג מידע חדש ורלוונטי שיש בו כדי להשפיע על ההחלטה שניתנה בעניינו של העורר. עוד ביום 08.11.18 התקבלה החלטת המשיב לפיה בקשת העורר לעיון מחדש נמחקה על הסף. החלטה זו הומצאה לידי ב"כ העורר באותו היום. מכאן הערר שלפניי.

דיון והכרעה

7. ב"כ העורר בכתב הערר חילק את טענותיו לטענות אשר נוגעות לפגמים פרוצדורליים בהליך המקלט ולטענות מהותיות. בנוגע לפגמים הפרוצדורליים נטען כי העורר לא היה מיוצג במהלך הראיון, וזאת על אף שביקש להיות מיוצג. עוד נטען, כי הראיון בוצע בשפה האנגלית שאינו שפת אמו של העורר. מנגד, המשיב ביקש לדחות את טענות העורר בעניין זה. לדברי המשיב, בתחילת הראיון נשאל העורר האם הוא מבין את הדברים ואם יכול להתראיין בשפה האנגלית והשיב בחיוב. מה גם, שהעורר נשאל מספר פעמים במהלך הראיון אם מבין ואף אישר בתום הראיון כי אכן הבין את תוכן הדברים. ביחס לייצוגו של העורר, לשיטת המשיב, העורר היה מודע לכך שאינו מיוצג וככל שהיה ברצונו כי הראיון ייערך בנוכחות בא כוחו, היה באחריותו לדאוג לכך. ביום 16.01.20 התקיים דיון בערר במעמד הצדדים, במהלכו הושמעו טענותיהם של ב"כ הצדדים לעניין הפגמים הפרוצדורליים שהוזכרו לעיל.

8. כפי שניתן להבין מכתבי בי דין שהוגשו לתיק, וכן מטענות הצדדים במהלך הדיון, העורר זומן לראיון ביום 7.01.18 באמצעות ב"כ הקודמת שלו, עו"ד נופר בר, אשר הגישה בשמו את בקשת המקלט. במועד הראיון המקורי התייצב העורר, אך הראיון נדחה ליום 20.03.18, כאמור לעיל. ביום 20.03.18 התייצב העורר לראיון, וזאת ללא באת כוחו הקודמת. לאור העובדה, כי בקשת המקלט בעניינו של העורר הוגשה ע"י ב"כ, נשאל העורר ע"י המראיין בפתח הראיון האם הוא מיוצג, והשיב כי: "יהיה לי חבר של חבר שקישר אותי לעו"ד נופר. כרגע אני חושב שאין לי עורך דין". העורר נשאל האם מוכן לקיים ראיון ללא נוכחות עו"ד והשיב בחיוב. מיד לאחר מכן שאל המראיין את העורר האם הוא רוצה לחשוב על זה, ועל כך השיב העורר: "אני רוצה עורך דין". העורר נשאל האם יש לו עורך דין כרגע, והשיב שאין לו. המראיין עשה הפסקה קצרה לצורך התייעצות עם ראש צוות והחליט לקיים את הראיון ללא נוכחות עו"ד, וזאת בשל העובדה, כי העורר ידע שהוא מוזמן לראיון והגיע לצורך קיומו.

9. עמדתי היא כי נפל פגם בהתנהלותו של המשיב, אשר בנסיבות שתוארו לעיל, החליט בכל זאת לקיים את הראיון בלא נוכחות ב"כ העורר. ראשית, לא מן הנמנע כי העורר סבר שב"כ הקודמת שלו ממשיכה לייצגו גם במהלך הראיון. העורר לא מסר באופן החלטתי כי הוא אינו מיוצג ע"י עו"ד נופר, אלא אמר שהוא "חושב שאין לי עורך דין". שנית, הן בזימון המקורי לראיון, והן בזימון הנוסף לא צוין לא בעברית ולא באנגלית כי על העורר להתייצב לראיון יחד עם בא כוח. על המשיב היה לציין על גבי הזימון באופן מפורש כי במידה ומבקש המקלט הינו מיוצג, עליו להגיע לראיון יחד עם בא כוחו. הרי המשיב ידע לציין על גבי הזימון המקורי כי על

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

העורר להגיע עם מתורגמן מטעמו לשפה הסינהלית, אזי מדוע לא ציין באותה העת כי על העורר להתייצב לראיון עם בא כוחו, ככל שהוא מיוצג. שלישית, העורר השיב לשאלת המראיין, כי הוא הוא רוצה עורך דין, כאמור לעיל. המראיין אף החליט להתייעץ לצורך כך עם ראש הצוות. בנסיבות אלה, על המשיב היה להפסיק את הראיון ולדחות אותו דחייה קצרה על מנת לאפשר לעורר להגיע לראיון עם ב"כ.

10. לפיכך, מסקנתי היא כי העובדה שהמשיב, חרף בקשתו המפורשת של העורר, המשיך לקיים את הראיון ללא נוכחות ב"כ, מצביעה על פגם ומניעת זכותו של העורר להיות מיוצג במהלך ראיון המקלט.

"בהקשר זה ראוי להזכיר את אמירתה של כב' השופטת פרופ' ברק-ארז בספרה על המשפט המנהלי (משפט מנהלי - כרך א, ההוצאה לאור של לשכת עורכי-הדין, התש"ע - 2010) לפיה, ההתמקצעות והבידורקריטיזציה של החליכים המנהליים מעצימות את הצורך בייצוג, במיוחד בעניינם של אוכלוסיות מוחלשות כגון פליטים ועובדים זרים בשל קשיי שפה ופערים בהשכלה (עמ' 527 - 528)" (ראו עמ"נ 15-11-35414-אחמד ג'ומה נ' משרד הפנים, פורסם בנבו, פס"ד מיום 5.12.15).

11. אומנם, לא נעלמה מעיני טענת המשיב לפיה ב"כ העורר לא טען נגד תוכן הראיון או לנזק אשר נגרם לעורר בעת עריכת הראיון ללא נוכחות בא כוחו. אינני מסכים עם טענה זו של המשיב. סבורני, כי לנוכחות בא כוח מבקש המקלט בראיון המקלט ישנה חשיבות גבוהה. ככלל, בא כוח רושם את מהלך הראיון ולאחר מכן יש באפשרותו להשוות במידת הצורך את התאמתו למה שנרשם בפרוטוקול ע"י המראיין, תוך צפייה בתיעוד החזותי של הראיון. יתרה מכך, לבא כוח הזכות להעיר הערות בתחילת הראיון ובסופו ולהבחיר בסיום הראיון, לדוגמה, את הכשלים או הקשיים בשאלות שנשאל מבקש המקלט. אין גם לשכוח כי הרי בגרסת העורר נמצאו סוגיות המעיבות על אמינותו, ואין לשלול תרחיש לפיו נוכחותו של ב"כ העורר בראיון והערות בסיום הראיון היו מלבנות סוגיות אלו.

12. לפיכך, הנני מקבל את הערר במובן זה כי הנני מבטל את החלטות המשיב מיום 28.05.18 ומיום 8.11.18. הנני מחזיר כעת את עניינו של העורר למשיב. המשיב יקיים לעורר ראיון חדש בשפה הסינהלית בנוכחות בא-כוחו. המשיב ישלח זימון לראיון באמצעות ב"כ העורר. ככל שאין באפשרות המשיב לאתר מתורגמן לשפה הסינהלית, יציין בזימון לראיון כי על העורר להגיע לראיון עם מתורגמן מטעמו. תוך 60 יום לאתר קיום הראיון; תינתן החלטה חדשה בבקשתו של העורר למקלט מדיני.

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

13. בנסיבות העניין, הנני מורה למשיב לשלם לעורר הוצאות בסך 2,000 ₪. ההוצאות ישולמו תוך 30 יום מהיום.

14. זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתן היום, 20.01.20, כ"ג בטבת התש"פ, בהעדר הצדדים.

מרט דורפמן, דיין
בית הדין לעררים